

Till info@verkan.se

Yttrande över förslag till etablering av krutfabrik i Borlänge kommun

För att nå målet att skydda minst 30% av kommunens yta i enlighet med överenskommelser vid COP 16 i Colombia om biologisk mångfald behöver vi arbeta hårt för att öka skyddsarealen här i kommunen, där bara cirka 4,7% av ytan har formellt skydd idag.

Vi måste upphöra med tänkandet att naturen är till för oss att bara utnyttja och att det är okej att exploatera den närhelst vi tycker att vi som människor behöver mera utrymme för diverse projekt.

Vi kan förstå behovet av ökad inhemsk produktion av ammunition i det omvärldsläge vi befinner oss i.

Men av skäl som följer nedan säger vi dock bestämt nej till den föreslagna lokaliseringen.

Man har förvisso föreslagit att krutfabriken ska placeras i ett område utan påtagligt höga naturvärden, men vi anser att det är olämpligt att förlägga en stor fabrik på bekostnad av skog. Vi är inte emot kommersiellt skogsbruk, förutsatt att det bedrivs på ett hållbart sätt, och då måste vi naturligtvis även värna produktionsskogen för en framtid utan kalhyggesbruk. Både etableringsytan, vägar, kraftledningar och ställverk inskränker möjligheten för skogsbruk, troligen inom hela verksamhetsområdet på 200-300 hektar och därutöver ett antal hektar vid dragningar av nya vattenledningar.

Platsen ligger också för nära värdefulla naturskogar som i Gyllbergens Naturresevat och att förlägga ett inhägnat nytt industriområde bryter den ekologiska kontinuitet som fortfarande är möjlig med de ännu inte avverkade kontinuitetsskogar som finns i området öster och norr om Gyllbergsresevatet. Att avverka de få rester av kontinuitetsskog som finns borde för övrigt vara förbjudet.

Under anläggningsskedet kan påverkan utgöras av buller, vibrationer, ökat antal tunga transporter, utsläpp till vatten, damning, störningar i naturmiljö vid avverkning med mera.

Det är ändå knappast detta eller explosionsrisken som är de dominerande miljöproblemen med denna anläggning utan vad som sker vid drift av anläggningen.

Det blir utsläpp till luft av förbränning och utsläpp av lösningsämnen, vilket vare sig företaget eller vi ännu kan bedöma konsekvenserna av. Verkan *undersöker möjligheterna* att med *ny teknik* använda sluten förbränning med rökgasrening för *delar* av hanteringen, men det är inget man har bestämt ska göras.

För att möjliggöra eventuellt uttag av process- och kylvatten kommer ledningar att dras från närliggande sjö (Noran) eller vattendrag till verksamhetsområdet. Både uttag och

utsläpp av kylvatten och processvatten kommer definitivt att påverka vattendragen i området negativt, både temperaturmässigt och kemiskt. Vid brand finns också risk för påverkan av släckvatten.

Dessa vattendrag behöver i stället både skyddas från ytterligare negativ påverkan av skogsbruk, jordbruk, vägar och kemisk påverkan, och restaureras vad gäller möjlighet till vandringsvägar för vattenlevande organismer.

Man avser att lagra diesel för generatorer, men även en hel rad miljöfarliga kemikalier. Möjligen kommer också ånga att produceras med förbränning, med såväl klimatpåverkan som utsläpp av andra rökgaser.

Buller både från transporter och produktion nämns och bullerförorening är problematisk för många organismers kommunikation och födosök (insekter, fladdermöss och vissa fågelarter).

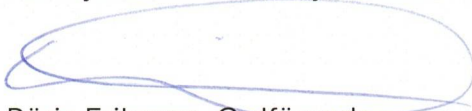
Man beräknar cirka 70 lastbilstransporter till och från verksamheten per vecka. Till detta tillkommer persontransporter för de som arbetar vid anläggningen. Många av transportererna utgör farligtgodstransporter, med risk för utsläpp vid olycka. Logistiskt kan man också ifrågasätta platsen med tanke på att både råvaruleverantörer och kunder befinner sig långt borta, med ökat transportbehov.

Utifrån ovanstående argument om hinder för ekologisk kontinuitet mellan skogar och då dels produktionsskog är viktig att värna om för landets ekonomi, dels natur långt utanför etableringsområdet kommer att påverkas av buller, utsläpp till luft, uttag av kyl- och processvatten samt utsläpp till recipienter motsätter vi oss starkt att denna anläggning etableras på denna plats.

Borlänge

2026-03-24

För styrelsen i Naturskyddsföreningen i Borlänge

Börje Eriksson, Ordförande

För Styrelsen i Tunabygdens Fågelklubb

Lars-Erik Nilsson, Ordförande

För styrelsen i Borlänges Naturarv

Per Leijström, Styrelseledamot

Naturskyddsföreningen i Borlänge är den lokala kretsen av Sveriges största miljöorganisation Naturskyddsföreningen och verkar för hänsyn till natur och miljö.

Tunabygdens Fågelklubb är den lokala delen av Birdlife Sverige och värnar i första hand fågellivet och fåglarnas livsförutsättningar.

Insamlingsstiftelsen Borlänges Naturarv har bildats för att öka skyddet av natur i Borlänge kommun, som komplement till stat och kommun.